

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Asian Vieminen Tuomioistuimeen](#) > Portugal

Asian vieminen tuomioistuimeen

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugali

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Portugalissa ei välttämättä tarvitse mennä tuomioistuimeen riidan ratkaisemiseksi, koska on olemassa vaihtoehtoisia riidanratkaisukeinoja:

- välimieskeskukset (*centros de arbitragem*);
- sovittelupalvelut (*serviços de mediação*);
- rauhantuomioistuimet (*juílgados de paz*) ja
- ylivelkaantumisen tukijärjestelmät.

Vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta vastaavan yksikön (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*) tehtävänä on tukea näiden tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisukeinojen perustamista ja toimeenpanoa.

Tietoa näiden vaihtoehtoisten riidanratkaisukeinojen käytöstä on saatavilla [täällä](#).

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Kyllä. Lain mukaan oikeutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi on käytettävä tietyn määräajan kuluessa uhalla, että asia raukeaa tai vanhentuu.

- Asian raukeamista tai vanhentumista koskevista yleisistä säännöistä säädetään siviililain (*Código Civil*) 332 §:ssä ja 327 §:n 2 momentissa.
- Siviililaissa raukeamista tai vanhenemista koskevat erityissäännöt ovat seuraavat:

1. oikeus nostaa actio pauliana -kanne (618 §)
2. viallisen tavaran kaupan purkamiskanteet (917 §)
3. lahjoituksen peruuttamista koskevat kanteet (976 §)
4. vuokrasopimuksen purkamisoikeus (1085 §)
5. hallinnan säilyttämistä ja palauttamista koskevat kanteet (1282 §)
6. kihlauksen purkautumista koskevat kanteet (1595 §)
7. todistajien puuttumisesta johtuvat avioliiton mitätöintiä koskevat kanteet (1646 §)
8. isyyden kiistämistä koskevat kanteet (1842 ja 1843 §)
9. kanteet, joilla julistetaan perintöoikeuden menettäminen (2036 §)
10. jkanteet jäämistön määrättävissä olevan osan ylittävien lahjojen lukemiseksi pesään (2178 §)
11. testamenttien määräysten purkamiskanteet (2248 §) sekä
12. testamenttien tai niiden määräysten mitätöintikanteet (2308 §).

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Kyllä. Portugalin tuomioistuimilla on kansainvälinen toimivalta seuraavissa tilanteissa:

- kun kanteen voidaan saattaa portugalilaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi Portugalin lainsäädännössä vahvistettujen alueellista toimivaltaa koskevien sääntöjen perusteella;
- kun kanteen nostamiseen johtanut asia on tapahtunut tai siihen liittyvät asiat ovat tapahtuneet Portugalin alueella;
- kun oikeus, johon vedotaan, voi toteutua vain Portugalin alueella tai kun kantajan on huomattavan vaikea nostaa kanteita ulkomailla, koska riita-asian kohteen ja Portugalin oikeusjärjestelmän välillä on merkittävä henkilökohtainen tai esineperusteinen yhteys.

Portugalilain tuomioistuinten kansainvälistä toimivaltaa koskevat yleiset säännöt vahvistetaan siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 59, 62, 63 ja 94 §:ssä.

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Tätä kysymystä on käsitelty tarkemmin tietosivulla "[Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?](#)".

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Tätä kysymystä on käsitelty tarkemmin tietosivulla "[Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?](#)".

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Asianosaiset voivat pääsääntöisesti itse nostaa kanteen tuomioistuimessa.

Asianajajan käyttäminen on pakollista siviiliprosessilain 40 ja 58 §:ssä säädettyissä tapauksissa.

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Pääsääntöisesti hakemus toimitetaan tuomioistuimelle sähköisesti 26. elokuuta 2009 annetussa ministeriön täytäntöönpanomääräyksessä (*portaria*) nro 280/2013 vahvistettujen ehtojen mukaisesti, [Sähköiset menettelyt \(Tramitação Eletrónica dos Processos Judiciais\)](#)

Siviiliprosessilain 144 §:n 7 momentissa säädetään tapauksista, joissa hakemus voidaan jättää tuomioistuimelle jollakin seuraavista tavoista:

- toimittamalla tuomioistuimen kirjaamoon;
- lähettämällä postitse kirjattuna lähetyksenä;
- lähettämällä faksilla.

8 Millä kielellä kanteen laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Oikeudenkäyntimenettelyissä käytetään portugalilain kieltä siviiliprosessilain 133 §:n mukaisesti.

Jos on kuultava ulkomaisten kansalaisia, he voivat käyttää toista kieltä, jolleivät he osaa portugalilain.

Oikeudenkäyntiasiakirjojen muoto: ne voidaan yleensä muotoilla suullisesti tai kirjallisesti. Vaihtoehdon olisi vastattava parhaiten aiottua tarkoitusta (siviiliprosessilain 131 §).

Tavat, joilla oikeudenkäyntiasiakirjat voidaan toimittaa tuomioistuimeen: ks. vastaus kysymykseen 7.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Kyllä. Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen lomakkeiden lisäksi Portugalissa on käytössä omat lomakkeensa tiettyjen täytäntöönpanokanteiden nostamista varten. Ne ovat saatavilla [Citius-portaalissa](#).

Kansallisessa lainsäädännössä säädetään, että oikeudenkäyntiasiakirjat voivat olla toimivaltaisen viranomaisen hyväksymien mallien mukaisia, mutta ainoastaan kirjaamon toimia koskevia malleja voidaan pitää pakollisina (siviiliprosessilain 131 §).

Asiakirja-aineistoon sisällytettävien tietojen on oltava seuraavat:

- Kannekirjelmässä hakijan on ilmoitettava

a) tuomioistuin ja osasto, jossa kanne nostetaan, sekä asianosaisten henkilötiedot, joista käyvät ilmi asianosaisten nimet sekä kotipaikat tai päätoimipaikat; kantajan (ja mahdollisuuksien mukaan myös muiden asianosaisten) osalta on ilmoitettava myös henkilötunnus, verotunnistenumero, ammatti ja työpaikka;

b) oikeudellisen edustajan toimitilan osoite;

c) kanteen tyyppi;

d) kanteen perusteena olevat keskeiset tosiseikat ja kanteen oikeudelliset perusteet;

e) vaatimus;

f) vaatimuksen rahamääräinen arvo;

g) täytäntöönpanoviranomainen, jonka vastuulla on antaa haaste tiedoksi, tai asian edistämisestä vastaava oikeudellinen edustaja.

- Riitauttaessaan kanteen vastaajan on

a) yksilöitävä kanne;

b) ilmaistava tosiasialliset ja oikeudelliset seikat, joiden perusteella vastustaa kantajan vaatimusta;

c) ilmaistava olennaiset tosiseikat, joihin esitetyt väitteet perustuvat; sekä

d) esitettävä luettelo todistajista ja pyydettyä muita todistelukeinoja; jos vastaaja esittää vastakanteen ja kantaja vastaa siihen, vastaajalle annetaan mahdollisuus muuttaa alkuperäistä todistepyyntöä.

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Kyllä, pääsääntöisesti oikeudenkäyntimaksut on maksettava. Oikeudenkäyntiin liittyviä kuluja ovat tuomioistuinmaksut sekä muut kustannukset ja kulut.

Tärkeimmät oikeudenkäyntikuluja koskevat säännökset on koottu lähinnä siviiliprosessilain 145, 529, 530, 532 ja 533 §:ään ja oikeudenkäyntikuluista annettuun asetukseen [Regulamento das Custas Processuais](#).

Tuomioistuinmaksut on maksettava seuraavina ajankohtina (oikeudenkäyntikuluista annetun asetuksen 14 §):

Asiat, joissa oikeudellisen edustajan käyttäminen on pakollista:

- Oikeudenkäyntimaksun ensimmäinen erä tai ainoa maksu suoritetaan, kun siihen sovellettava

menettelytoimi on tehty.

- Jos maksu suoritetaan kahdessa erässä, toinen erä maksetaan 10 päivän kuluessa siitä, kun oikeuden viimeisen istunnon ajankohta on annettu tiedoksi.

Asiat, joissa oikeudellisen edustajan käyttäminen ei ole pakollista:

- Jos asianosainen itse toimittaa asiakirjan suoraan, menettelyn vireillepanosta veloitettava tuomioistuinmaksu on maksettava vasta tiedoksiannon jälkeen. Tiedoksiannosta ilmenevät maksun suorittamiselle asetettu 10 päivän määräaika sekä maksun suorittamatta jättämisen seuraamukset.

Oikeudenkäyntimaksusimulaattori on saatavilla [täällä](#).

Asianajajan palkkiot sisältyvät asianosaisen kuluihin, ja ne maksaa hävinnyt osapuoli siviiliprosessilain 533 §:n mukaisesti.

Asianosaisten, joilla on oikeus saada asianosaiskulut korvattua, on lähetettävä tuomioistuimelle ja hävinneelle osapuolelle oikeudenkäyntikuluista annetun asetuksen 25 §:ssä säädettyjen ehtojen ja määräaikojen mukaisesti perusteltu kuluerrittely.

11 Voinko saada oikeusapua?

Kyllä, oikeusapua voi saada, kun sen myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Oikeussuojan saatavuudesta ja oikeudesta viedä asia tuomioistuinten käsiteltäväksi säädetään 29. heinäkuuta 2004 annetussa laissa nro 34/2004 [Acesso ao Direito e aos Tribunais](#), ja siinä vahvistetaan oikeusavun hakemisen edellytykset ja menettelysäännöt.

Oikeusapua koskeva hakemus on jätettävä sosiaaliturvaviranomaiselle (*Segurança Social*)

Oikeusavun hakulomake, sovellettava lainsäädäntö ja käytännön opas ovat saatavilla [täällä](#).

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Kanne katsotaan nostetuksi heti, kun hakemus katsotaan jätetyksi:

- Jos hakemus toimitetaan sähköisesti, se katsotaan jätetyksi päivänä, jona se on lähetetty.
- Jos hakemus jätetään tuomioistuimen kirjaamoon, se katsotaan jätetyksi päivänä, jona se on jätetty.
- Jos hakemus on lähetetty postitse kirjattuna lähetyksenä, se katsotaan jätetyksi kirjatun lähetyksen postileiman päivänä.
- Jos hakemus toimitetaan faksitse, se katsotaan jätetyksi päivänä, jona se on lähetetty.

(Siviiliprosessilain 259 ja 144 §)

Tuomioistuimen kirjaamon tehtävänä on toteuttaa tarvittavat toimenpiteet vastaajan haastamiseksi ja ilmoittaa kantajalle seuraavista seikoista:

- Toteutetut toimenpiteet ja jos haastamista ei ole suoritettu, syyt haastamatta jättämiseen.
- Vastinekirjelmän jättäminen, jos vastaaja on jättänyt vastineensa.

(Siviiliprosessilain 226 ja 575 §)

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Kyllä. Osapuolilla on oikeus tutustua asiakirja-aineistoon. Näiden tietojen toimittamisesta vastaavat tuomioistuinten kanslia (siviiliprosessilain 163 §).

Tuomari määrittää valmistelewan istunnon aikana (tai määräyksellä) viimeisessä istunnossa toteutettavat toimet,

istuntojen lukumäärän ja niiden todennäköisen keston sekä vahvistaa asianomaiset päivämäärät asianajajia kuultuaan (siviiliprosessilain 591–593 §).

Sovellettava lainsäädäntö

- [Siviililaki \(Código Civil\)](#)
- [Siviiliprosessilaki \(Código de Processo Civil\)](#)
- [Sähköiset menettelyt \(Tramitação Eletrónica dos Processos Judiciais\)](#)
- [Asetus oikeudenkäyntikuluista \(Regulamento das Custas Processuais\)](#)
- [Oikeussuojan saatavuus ja oikeus viedä asia tuomioistuinten käsiteltäväksi \(Acesso ao Direito e aos Tribunais\)](#)

Vastuuvapauslauseke

Näillä tietosivuilla esitetyt tiedot eivät sido yhteyspistettä ja tuomioistuimia. Lainsäädäntöön tehtyihin muutoksiin ja voimassa olevaan lainsäädäntöön on syytä perehtyä erikseen.

■ Päivitetty viimeksi: 10/02/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.